Tilasiemen
Tähkän mitan edellä
20 vuotta
Tilasiemen
Siemenet tilinpäätökseen!
Viljat, nurmet, öljy- ja palkokasvit
myynti 010 217 6776
www.tilasiemen.fi vaihde 010 217 6777

MAASEUDUN TULEVAISUUS
NRO 143 - PERUSTETTU 1916
KESKIVIIKKONA 5. JOULUKUUTA 2012

VALTRA
VAIHTOKONEPÖRSSI
020 350 500
www.valtra.fi valtrameklari@valtra.com

VIIDEN VUOROKAUDEN SÄÄ

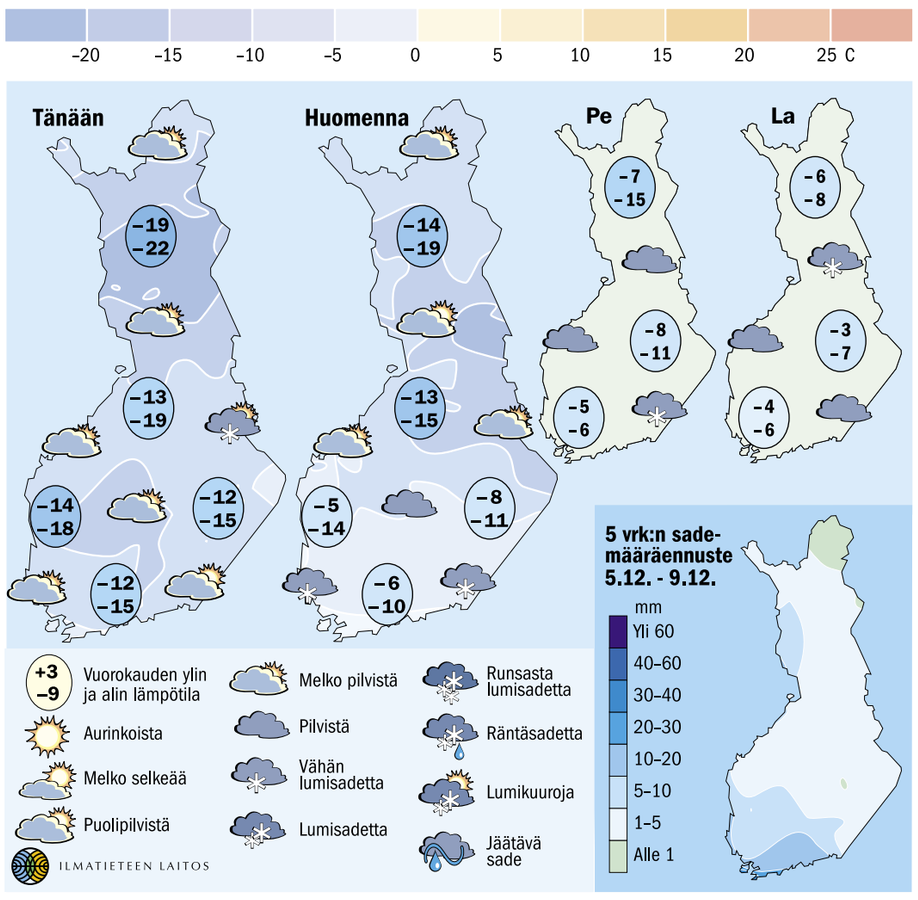

KARI SALONEN

Marraskuun lopun Antti-myrsky toi talven eteläiseen Suomeen äkkirysäyksellä.

Lauha marraskuu päättyi myräkkään etelässä

Marraskuu oli lämpöoloiltaan selvästi kaksijakoinen. Alussa oli tavanomaista lauhempaa. Kuun lopussa oli kylmää ja etelärannikolla myrskysi Antin-päivänä.

Marraskuu oli runsaat neljä astetta tavanomaista lämpimämpi Pohjois-Lapissa. Pienin, noin asteen poikkeama oli Ahvenanmaalla, kertovat Ilmatieteen laitoksen tilastot.

Kuukauden korkein lämpötila maa-alueilla oli 9,4 astetta, ja se mitattiin Jomalabyssä Ahvenanmaalla 15. päivänä. Alin lämpötila, –30,0 astetta, mitattiin Kittilän Pokassa 30. päivänä.

Suurimman osan kuukautta vallitsivat lauhat etelän ja lännen väliset tuulet, mutta kuukauden lopulla suursäätila muuttui täysin.

Idästä alkoi virrata kylmää ilmaa ja sää muuttui talviseksi koko maassa kuukauden lopussa.

Sateita niukasti

Kuukauden sademäärä jäi Pohjois-Lapissa ja suuressa osassa maan länsiosaa alle 40 millimetrin, kun taas suuressa osassa Etelä-Lappia ja etelärannikolla satoi yli 70 millimetriä.

Pitkäaikaiseen keskiarvoon verrattuna sademäärä jäi suurimmassa osassa maata tavanomaista niukemmaksi.

Maan länsiosassa jäätiin paikoin vajaaseen 70 prosenttiin tavanomaisesta. Lähes koko Lapissa ja osassa Etelä-Suomea satoi tavanomaista enemmän.

Yksittäisistä havaintoasemista eniten satoi Kittilän Kenttärovalla (103 millimetriä), vähiten (29 millimetriä) Kauhavan kirkonkylässä.

Lumimyräkkä etelässä

Lunta oli kuukauden viimeisen päivän aamuna Pohjois-Karjalasta Perämeren pohjoispuolella kulkevan linjan pohjoispuolella ja osassa Etelä-Suomea.

Suurin lumensyvyys, 46 senttiä, mitattiin Kittilän Kenttärovalla.

Kuukauden viimeisenä päivänä lunta satoi runsaasti maan eteläosassa. Vuorokaudessa sitä kertyi paikoin yli 20 senttiä.

Samassa yhteydessä tuuli yltyi eteläisillä merialueilla myrskyksi. Suurin kymmenen minuutin keskituuli, 29 metriä sekunnissa, mitattiin Suomenlahdella Kirkkonummen Mäkiluodossa.

Syksy oli lämmin

Ilmatieteen laitoksen tilastojen pitkäaikaiseen keskiarvoon verrattuna syksyn keskilämpötila oli koko maassa tavanomaista korkeampi.

Kaikki syyskuukaudet olivat tavanomaista lämpimämpiä lukuun ottamatta lokakuuta, jolloin maan länsiosassa ja suurimmassa osassa Lappia oli hieman tavanomaista kylmempää.

Syksy oli koko maassa myös tavanomaista sateisempi. Maan länsiosassa ja Lapissa satoi paikoin puolitoistakertaisesti pitkäaikaiseen keskiarvoon nähden.

MAIKKI KULMALA

Kylmää

VIIDEN LÄHIVUOROKAUDEN AIKANA ilmavirtaus käy etelän ja idän väliltä ja sää on tavanomaista kylmempää. Maan etelä- ja keskiosassa pilvisyys on runsasta ja keskiviikon jälkeen ajoittaiset lumisateet yleistyvät, etelärannikolla lumisade voi olla sakeaa. Maan pohjoisosassa on aluksi poutaa ja osin selkeää, jakson lopulla lumisateet yleistyvät.

LÄMPÖTILA ON -5 ja -15 asteen, maan pohjoisosassa -10 ja -25 asteen välillä. Jakson lopulla pakkanen heikkenee koko maassa -1 ja -10 asteen välille.

LUNTA KERTYY MAAN pohjoisosassa 0–5 senttiä, etelä- ja keskiosassa 5–10 senttiä, etelärannikolla paikoin enemmän.

SEURAAVAN VIIDEN VUOROKAUDEN aikana pakkassää jatkuu ja ajoittain sataa lunta.

SÄÄ EILEN

Paikka	Lämpötila	Pilvisyys	Sade 5 vrk
Helsinki	–9	●	27.0
Kiikala	–13	○	8.6
Turku	–12	◐	9.2
Jomala	–5	●	10.3
Pori	–15	◐	6.2
Niinisalo	–17	◐	5.4
Tampere	–	–	3.0*
Jokioinen	–15	◐	13.8
Lahti	–12	●	13.6
Kouvola	–9	●	10.3
Lappeenranta	–8	●	13.0
Mikkeli	–14	●	*
Ilomantsi	–12	●	3.3
Joensuu	–13	●	1.9
Kuopio	–16	●	5.5
Viitasaari	–21	◐	6.4
Jyväskylä	–21	○	8.6
Ähtäri	–24	◐	7.9*
Kauhajoki	–18	●	8.2
Vaasa	–16	◐	2.1
Ylivieska	–22	◐	1.9
Kajaani	–19	●	3.3
Oulunsalo	–23	○	1.4
Pudasjärvi	–23	●	3.6
Suomussalmi	–23	○	4.1
Kuusamo	–26	●	3.2*
Rovaniemi	–21	●	1.3
Pello	–19	–	2.0
Salla	–19	●	3.4
Sodankylä	–22	●	5.9
Muonio	–13	●	6.7
Kilpisjärvi	–5	●	2.1
Ivalo	–10	●	4.5
Utsjoki	–6	●	2.9

*jaksossa puuttuv(i)a päiv(i)ä

Sää eilen klo 11 ○ = selkeää
Sadejakso päätyen eilen klo 8 ◐ = puolipilvistä
● = pilvistä

st1
Pysyvästi edullista lämmitysöljyä ja moottoripolttoöljyä
Tilausnumero:
02083–55555
ark. 8–16

Maatalouden sääpalvelun puhelinnumero
Kaikkialla maassa alueellisena numerosta:
0600 10620
• 24 tuntia vuorokaudessa
• hinta: 0,93 e/min + paikallispuhelumaksu
Ilmatieteenlaitoksen

Tulvat helpottaneet kututaimenten nousua

Syksyn tulvat ovat helpottaneet meritaimenten nousua jokiin kutemaan.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (Rktl) mukaan meritaimenen luonnonkantoja on jäljellä enää noin tusinassa rannikkojoessa. Jokikannat ovat erittäin uhanalaisia.

Suomenlahteen laskevista joista vain kahdeksassa on jäljellä alkuperäinen taimenkanta. Myönteisintä kehitystä Rktl tapasi Ingasrskilan-, Mankin-, Espoon- ja Mustajoessa. Koskien kunnostukset ja tulvat ovat helpottaneet taimenten elämää.

Sipoon- ja Urpalanjoen tilannetta Rktl luonnehtii heikoksi. Siuntion- ja Virojokea ei koekalastettu tänä vuonna.

Selkämeren rannikolla meritaimenen luonnonkanta on enää Isojoessa. Siellä kesänvanhoja luonnonpoikasia oli enemmän kuin parina edellisvuotena.

Perämerellä surkea tilanne

Perämereen laskevista joista löydettiin luonnonpoikasia niukasti. Lestijoessa taimen lisääntyy vain satunnaisesti ja sen säilyminen on epävarmaa.

Tornionjoen sivujoissa taimenenpoikasia oli vähän, Pakanjoessa erittäin vähän.

Suurin uhka meritaimenen luonnonkannoille on vapaa-ajankalastajien verkkopyynti meressä, Rktl toteaa. Suurin osa saaliskaloista on vasta ensimmäisellä merivaelluksellaan.

Vain harvat naaraslohet pääsevät verkkojen ohi jokiin kutemaan.

Rktl suosittaa verkkojen silmäkoon suurentamista sekä ajallisia ja paikallisia pyyntirajoituksia.

REIJO VESTERINEN

Meritaimenen kalastukseen tiukat rajat Suomenlahdella

Uudenmaan ja Kaakkois-Suomen elykeskukset rajoittavat meritaimenen pyyntiä valtion yleisellä vesialueella talousvyöhykkeeseen asti.

Meritaimenen alamitta nostetaan 50 sentistä 65 senttiin. Pohjaverkkojen pienin sallittu solmuväli nostetaan 65 millistä 80 milliin.

Alle 80 millin solmuvälisten verkkojen langan on oltava yksikuituista tai yksilankaista ja langan suurin sallittu paksuus on 0,20 milliä.

Rasvaevälliset taimenet on laskettava viipymättä takaisin veteen.

Saaliiksi saa ottaa vain ne taimenet, joiden rasvaevä on leikattu pois.

Päätökset ovat aiempia tiukempia, koska pyynnin nykyinen säätely ei ole ollut riittävää uhanalaisten taimenkantojen suojelemiseksi.

Elykeskusten päätökset tulevat voimaan ensi vuoden alusta ja ne ovat voimassa peräti vuoden 2022 loppuun asti. Kolmen vuoden siirtymäaika on yli 65 millin ja ammattikalastajien alle 80 millin paksulankaisille verkoille.

Päätökset tulevat voimaan ensi vuoden alusta, vaikka niistä valitettaisiin.

REIJO VESTERINEN

John Deere 6M
– arjen sankari!
Uutuusmallisto, joka tarjoaa käyttäjälleen huippumukavuuden, tehon ja taloudellisuuden.
Mallistosta 6115M (120 hv) - 6170M (175 hv) löytyy kone tarpeiden mukaan
Aito John Deere PowerTech -moottori, tehokas ja taloudellinen, yhden tankkauksen taktiikalla, ilman urea-lisäaineistusta.
Täysteräsrunko antaa mainion alustan vaikkapa etukuormaimelle.
6115M-6140M vakiona 80 L/min hydrauliikka (114 L/min lisäv.) ja 6150M- 6170M vakiona 114 L/min hydrauliikka takaa kuormaajan ripeän liikehdinnän.
Uutuus vaihteisto tässä varustelutasossa: AutoQuad Plus Eco, 40 km/h nopeus alennetulla moottorin kierrosluvulla, tuo mukavuutta ja pienentää polttoaineen kulutusta siirtoajossa.
AGRI MARKET
www.agrimarket.fi
www.deere.fi
JOHN DEERE
NYT TUTUSTUMISTARJOUKSENA 6125M JA 6150M-MALLEIHIN AUTOQUAD +ECO -VAIHTEISTO POWERQUAD+ -VAIHTEISTON HINNALLA!
Tarjous voimassa 31.12.2012 asti.
John Deere PowerGard YLIVERTAINEN TURVA JOPA 5 VUOTTA!
Pidä kustannukset hanskassa joka tilanteessa.

AJANKOHTAISTA LUONNOSSA

Älä siivoa!

Joulukuun koittaessa eräs vilkkaimmista siivoussesongeista alkaa ja nurkat on tapana puhdistaa läpikotaisin perinteitä kunnioittaen.

Nokkosperhonen on syksyllä siirtynyt talvehtimaan lämmittämättömiin tiloihin, kuten ullakoille ja varastoihin. Ilmojen viiletessä se etsiytyy mielellään myös vaikkapa kylmiin autotalleihin ja vanhoihin taloihin. Sen toive on: älä siivoa näitä paikkoja.

Nokkosperhonen on yksi niitä harvoja päiväperhosiamme, joka viettää talvensa aikuisena. Laji on yleinen ja sitä tavataan koko Suomessa.

Nokkosperhonen on kevään ensimmäisiä perhosia ja lämpötilasta riippuen sen saattaa nähdä lentelemässä jo maaliskuussa. Muihin päiväperhosiimme verrattuna se on huomattavan iäkäs ja saattaa elää melkein vuoden.

Suotuisina kesinä nokkosperhosia voi syntyä kaksikin sukupolvea, mutta elokuussa kehittyvät toukat eivät yleensä selviä enää myöhäisestä kotelovaiheestaan vaan menehtyvät.

Syksyllä ilmojen viiletessä nokkosperhonen vaipuu horrokseen ja odottaa kevättä. Jos talvehtimispaikkaan tulee lämpöasteita, se saattaa herätä kesken leponsa. Näin vaikkapa ullakolla talvehtiva perhonen voi eksyä lentelemään lämpimiin sisätiloihin.

Vintin katosta roikkuva tai ikkunalaudalla makaava nokkosperhonen on vetänyt siipensä yhteen ja näyttää elottomalta. Joulusiivousta aloittava pyyhkisi mielellään pois pölyt ja hämähäkinseitit ja menehtyneeltä näyttävän perhosen.

Siivouksen voi kuitenkin siirtää hyvällä omallatunnolla ensi kevääseen. Silloin nokkosperhonen kiittää!

SARI KANTINKOSKI

Kirjoittaja opiskelee luontokartoittajaksi. Hän kertoo ajankohtaisista luontoasioista tällä palstalla noin kahden viikon välein.

ESKO INBERG

Nokkosperhonen on löytänyt itselleen sopivan talvehtimispaikan ullakon katosta.

Metsäpolitiikasta aloitetaan selonteko

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on aloittanut metsäpoliittisen selonteon valmistelun hallitusohjelman mukaisesti. Tavoite on antaa eduskunnalle reilun vuoden kuluttua poliittiseen keskusteluun ehdotus siitä, kuinka metsiä käytetään yhteiskunnan hyvinvoinnin parantamiseksi.

Selonteossa esitetään pitkän tähtäimen visiot vuoteen 2050 asti ja päämäärät metsien käytölle.

Siihen sisällytetään myös vaihtoehtoisia tulevaisuuskuvia keskustelun pohjaksi.

”Suomen metsäsektorilla on meneillään suurin murros yli sataan vuoteen. Globalisaatio, ympäristökysymykset, teknologian kehitys ja väestörakenteen kehitys ovat esimerkkejä voimakkaista muutosvoimista. Muutokset ovat sekä uhka että mahdollisuus metsäalan kehitykselle itsessään ja osana yhteiskuntaamme. Tuleviin muutoksiin on varauduttava ajoissa samalla kun toteutamme toimenpiteitä tämän päivän tarpeisiin”, MMM kuvaa selonteon laadinnan tarvetta.

MT